

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුවේ 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශවලින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් ඇතුළත් සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2021 මැයි 12 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2021 ජූලි 20 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ වගකීම යන වගන්තියේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ හා ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව හා 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වගන්තියේ සඳහන් විධිවිධානවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානාධිකාරයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරිමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී. .
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පැදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පැදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

(අ) ආදායම් නොවන ලැබීම්

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ ආදායම් නොවන ලැබීම් ගිණුම්ගත කිරීමේදී පහත සඳහන් අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය විය.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ ආදායම් නොවන ලැබීම් රු.73,892,568 විය යුතු වුවත් රු.5,623,302ක් ලෙස දැක්වීම නිසා රු.68,269,266ක් ආදායම් ලැබීම් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය තුළ අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සකස් කිරීමේ දී මුදල් වලින් ලද ලැබීම් හා මුදල් මගින් සිදු කරන ලද ගෙවීම් සඳහන් කර ඇත.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි ශේෂයන් දැක්විය යුතුය.

(ආ) පුනරාවර්තන වියදම්

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ පුනරාවර්තන වියදම් ගිණුම්ගත කිරීමේදී පහත සඳහන් අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය විය.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් යටතේ පුද්ගල පඩිනඩි රු.438,278,799ක් විය යුතු වුවද, රු.388,809,755ක් ලෙස මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ දක්වා තිබීමෙන් රු.49,469,044 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	අදහස් දක්වා නොමැත.	සියලුම ගනුදෙනු ඇතුළත් කර නිවැරදිව මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිළියෙල කළ යුතුය.
(ii) සහනාධාර සහ මාරු කිරීම් රු.2,199,210ක් වුවද එය මුදල් ප්‍රවාහයේ සඳහන් කර නොතිබුණි.	මෙය සිදුවූ ප්‍රමාද දෝෂයකි.	සියලුම ගනුදෙනු ඇතුළත් කර නිවැරදිව මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිළියෙල කළ යුතුය.
(iii) වෙනත් වැය ශීර්ෂ වෙනුවෙන් දරන ලද වියදම් රු.975,233,920 වුවද මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ එය රු.852,403,940ක් ලෙස දක්වා තිබීමෙන් රු.122,829,980ක් අඩුවෙන් සඳහන් කර තිබුණි.	වෙනත් වැය ශීර්ෂවල වියදම ව්‍යාපෘතිවල ගෙවීම්වලට අදාළ වන අතර එම ව්‍යාපෘතිවලට ගෙවීම් කිරීමේදී රඳවා ගැනීම් සිදු කරන අතර ඒවා හර සටහන් ගෙවීම් ලෙස සටහන් වේ. මූල්‍ය ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ මුදල්වලින් සිදුකරන ලද වෙනත් දෙපාර්තමේන්තු වියදම් ඇතුළත් කර ඇත.	සියලුම ගනුදෙනු ඇතුළත් කර නිවැරදිව මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිළියෙල කළ යුතුය.

(ඇ) රජයේ නිලධාරීන්ට අත්තිකාරම් ගිණුම පිළිබඳ සැසැදුම් ප්‍රකාශය

මේ සම්බන්ධයෙන් අනාවරණය වූ විගණන නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) 2020.12.31 දින සේවය අවසන් කරන ලද නිලධාරියකුගෙන් අයවිය යුතු රු.139,820ක ආපදා ණය ශේෂය 2020.12.31 දිනට පෙර අයකර ගැනීමට කටයුතු කරන මෙන් ගොඩනැගිලි අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් දන්වා ඇතත් එම මුදල අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ඇපකරුගෙන් අයකර ගැනීමට තීරණය කර ඒ බව ඇපකරු වෙත දන්වා ඇත.	2020 වර්ෂය තුළදී අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඈ) තැන්පතු

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ තැන්පත් ගෙවීම් හා ශේෂ ගිණුම්ගත කිරීමේදී පහත සඳහන් අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය විය.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) දෙපාර්තමේන්තු ශේෂ පිරික්සුම අනුව තැන්පතු ලැබීම් වටිනාකම රු.783,592,650ක් වුවද මුදල් ප්‍රවාහයන් යටතේ රු.627,040,010ක් ලෙස සඳහන් කර තිබීමෙන් රු.156,552,640ක් අඩුවෙන් සඳහන් කර තිබුණි.	තැන්පතු ලැබීම් හා ගෙවීම් වලින් හර සටහන් මඟින් ලැබීම් හා ගෙවීම් ඉවත් කර මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ සඳහන් කරන ලදී.	සියලුම තැන්පතු ලැබීම් මුදල් ප්‍රවාහයට ගැලපීම් කළ යුතුය.
(ii) දෙපාර්තමේන්තුවේ ශේෂ පිරික්සුම අනුව තැන්පතු ගෙවීම් වටිනාකම රු.932,401,343ක් වුවද මුදල් ප්‍රවාහයන් යටතේ රු.862,276,779ක් ලෙස සඳහන් කර තිබීමෙන් රු.70,124,564ක් අඩුවෙන් සඳහන් කර තිබුණි.	දෙපාර්තමේන්තු ශේෂ පිරික්සුමේ සඳහන් තැන්පතු ලැබීම් හා ගෙවීම් වලින් හර සටහන් මඟින් ලැබීම් හා ගෙවීම් ඉවත් කර මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ සඳහන් කරන ලදී.	සියලු තැන්පතු ගෙවීම් මුදල් ප්‍රවාහයට ගැලපීම් කළ යුතුය.

(ඉ) දේපල පිරිසක හා උපකරණ

දේපල පිරිසක හා උපකරණ ගිණුම්ගත කිරීමේදී පහත සඳහන් අඩුපාඩු අනාවරණය විය.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) දෙපාර්තමේන්තු පොත් අනුව භෞතික වත්කම් ඉදිකිරීම් හෝ මිලදී ගැනීම් සහ වෙනත් ආයෝජන අත්කර ගැනීම් රු.3,689,159ක් වුවද මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ එම අගය රු.9,359,997ක් වූයෙන් රු.5,670,839ක් වැඩියෙන් සටහන් කර තිබුණි.	දෙපාර්තමේන්තුවේ සියළුම ප්‍රාග්ධන විෂයයන් වල 2020 වර්ෂයට අදාළව නව එකතු කිරීම් වල මුදලින් ගෙවන ලද අගය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ ආයෝජන අත්කරගැනීම් යටතේ සටහන් කර ඇත.	දෙපාර්තමේන්තු ශේෂ පිරික්සුම අනුව සියලු විෂයදම් නිවැරදිව මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයට ගැලපිය යුතුය.

(ඊ) අත්තිකාරම් ගිණුම් ශේෂ

අත්තිකාරම් ගිණුම්වල වර්ෂය අවසානයට වූ ශේෂ ගිණුම්ගත කිරීමේදී පහත සඳහන් අඩුපාඩු අනාවරණය විය.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) දෙපාර්තමේන්තු ශේෂ පිරික්සුමේ අත්තිකාරම් ලැබීම් වටිනාකම රු.16,018,825 වුවද මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ එම වටිනාකම රු.1,152,313 වූයෙන් රු.14,866,512ක් අඩුවෙන් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ සඳහන් කොට තිබුණි.	ශේෂ පිරික්සුමේ සඳහන් අත්තිකාරම් ලැබීම් තුළ හර සටහන් ලැබීම්ද ඇතුළත්ව ඇත. මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේදී මුදල් මගින් අයකර ගනු ලැබූ අත්තිකාරම් සටහන් කරන ලදී.	වර්ෂය තුළ වූ ගනුදෙනු නිවැරදිව ගිණුම් ගත කල යුතුය.
(ii) දෙපාර්තමේන්තු ශේෂ පිරික්සුමෙහි අත්තිකාරම් ගෙවීම් වටිනාකම රු.15,548,326ක් විය යුතු වුවද මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ එම වටිනාකම රු.14,745,153ක් වූයෙන් රු.803,173ක් අඩුවෙන් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ දක්වා තිබුණි.	දෙපාර්තමේන්තු ශේෂ පිරික්සුමේ අත්තිකාරම් ගෙවීම් ලෙස මුදල් සහ හර සටහන් ගෙවීම් යන දෙයාකාරයේ ගෙවීම් ඇතුළත්ව ඇති අතර මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ මුදල් මගින් සිදුකරන ලද අත්තිකාරම් සටහන් කර ඇත.	වර්ෂය තුළ වූ ගනුදෙනු නිවැරදිව ගිණුම් ගත කල යුතුය.

(c) අග්‍රිම ශේෂය

අග්‍රිම ශේෂය ගිණුම්ගත කිරීමේදී පහත සඳහන් අඩුපාඩු අනාවරණය විය.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශයේ භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද අග්‍රිම වශයෙන් රු.1,493,846,714ක් දැක්විය යුතු වුවත් මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ රු.1,493,780,000ක් ලෙස දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව රු.66,714ක වෙනසක් විය.	මූල්‍ය ප්‍රකාශවල භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද අග්‍රිම රු.1,493,780,000 ලෙස සඳහන් කරන ලද්දේ දෙපාර්තමේන්තුවේ 20.12.31 දිනට සිගාස් වැඩසටහන තුළින් ලබා ගත් ශේෂ පිරික්සුම අනුව වේ. තවද භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද මාසික අක් මුදල් වල එකතුවටද මෙම අගය සමාන වී ඇත.	භාණ්ඩාගාරයට යැවූ මුදලට ආපසු යැවූම් අඩුකර නිරවුල් නොවූ ආරම්භක අග්‍රිම මුදල එකතු කර ගැලපිය යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 අග්‍රිම කළමනාකරණය

දෙපාර්තමේන්තුවේ අග්‍රිම සැලසුම් කිරීම, අග්‍රිම ඉල්ලුම් කිරීම, අග්‍රිම උපයෝජනය හා වර්ෂය අවසාන ශේෂය සම්බන්ධයෙන් අනාවරණය වූ නිරීක්ෂණ පහත පරිදි වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) දෙපාර්තමේන්තු ඒකාබද්ධ ශේෂ පිරික්සුමේ වැය ශීර්ෂ වියදම හා SA 10 වැය ශීර්ෂ වියදම්හි රු.383,765 වෙනස අක්මුදල් ගැලපුම් ගිණුමේ ගැලපිය යුතු වුවත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අක්මුදල් ගැලපුම් ගිණුමේ රු.46,381,181 ලෙස සඳහන් කර තිබීම නිසා රු.45,997,416ක් වැඩියෙන් අක්මුදල් ගැලපුම් ගිණුමේ දක්වා ඇත.	අක්මුදල් ගැලපුම් ගිණුමේ රු.46,381,181.00 ලෙස සඳහන් කරන ලද්දේ දෙපාර්තමේන්තු වැය ශීර්ෂ වලට අදාළව ගෙවීම් කිරීමේදී හර සටහන් ගෙවීම් වල මුළු එකතුව වේ.	වෙනස්කම් හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ ගැලපීම් කළ යුතුය.
(ආ) භාණ්ඩාගාර SA 30 හා දෙපාර්තමේන්තුව ඒකාබද්ධ ශේෂ පිරික්සුම අනුව තැන්පතු ලැබීම් සහ ගෙවීම් අතර වෙනසක් අනාවරණය නොවන නමුත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පිළියෙල කරන ලද අක්මුදල් ගැලපුම් ගිණුමට තැන්පතු ගෙවීම් ලෙස රු.70,124,564 එකතු කර ඇති අතර රු.156,552,640ක් අඩු කිරීම ලෙස ගැලපීම් කොට තිබුණි.	භාණ්ඩාගාර සටහන් හා දෙපාර්තමේන්තුවේ ශේෂ පිරික්සුමේ සඳහන් තැන්පතු ලැබීම් හා ගෙවීම් සමාන වේ. එම ලැබීම් හා ගෙවීම් තුළ හර ලැබීම් හා මුදල් ලැබීම් යන දෙයාකාර ලැබීම් ඇතුළත්ව ඇති අතර අක් මුදල් ගැලපුම් ගිණුමේ තැන්පතු ලැබීම් හා ගෙවීම්	වෙනස්කම් හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අදාළ ගැලපීම් කළ යුතුය.

ලෙස සටහන් කර ඇත්තේ
 හර සටහන් මගින් ලැබුණු
 තැන්පතු ලැබීම් හා ගෙවීම්
 වේ.

(ඇ) දෙපාර්තමේන්තු ඒකාබද්ධ ශේෂ පිරික්සුමෙහි
 අත්තිකාරම් ලැබීම් හා ගෙවීම්, SA 52 අනුව
 වටිනාකම් අතර වෙනස වූ රු.1,634,645ක්
 අඩු කර රු.542,515 එකතු කිරීම් ලෙස
 අක්මුදල් ගැලපුම් ගිණුමේ දැක්විය යුතු වුවත්
 ගැලපුම් ගිණුම තුළ රු.16,501,158 අඩු කිරීම්
 හා රු.1,345,688 එකතු කිරීම් ලෙස ගළපා
 තිබුණි. ඒ අනුව එකතු කිරීම් රු.803,173ක්
 වැඩියෙන් සහ අඩු කිරීම් රු.14,866,513ක්
 වැඩියෙන් අක්මුදල් ගැලපුම් ගිණුමේ සඳහන්
 කර තිබුණි.

අක් මුදල් ගැලපුම් ගිණුමේ
 අත්තිකාරම් ලැබීම් හා
 ගෙවීම් ලෙස සඳහන් කරන
 ලද්දේ හර සටහන් මගින්
 සිදු කරන ලද අත්තිකාරම්
 ලැබීම් හා ගෙවීම් වලට
 අදාළ මුළු එකතුව වේ.

වෙනස්කම්
 හඳුනාගෙන මූල්‍ය
 ප්‍රකාශනවල අදාළ
 ගැලපීම් කළ යුතුය.

2.2 ආදායම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මූල්‍ය කාර්යසාධන පත්‍රයේ ආදායම් නොවන ලැබීම් යටතේ වෙනත් ලැබීම් ලෙස රු.5,623,302 සඳහන් වුවද ශේෂ පිරික්සුම අනුව එම ප්‍රමාණය රු.73,892,568 විය යුතුය.	හර සටහන් මගින් ලැබීම් සටහන් නොකිරීම සිදු වූ ප්‍රමාද දෝෂයකි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි ශේෂයන් දැක්විය යුතුය.

2.3 බැරකම් හා බැඳීම්වලට එළඹීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) SA - 30 ප්‍රකාශය අනුව තැන්පතු ගිණුමේ ශේෂය රු.1,012,461,003 ලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ ජංගම වගකීම් යටතේ දැක්විය යුතු වුවද එය රු.1,012,527,128 ලෙස සඳහන් කර තිබුණි. ඒ අනුව ජංගම වගකීම් රු.66,125න් වැඩියෙන් හා ශුද්ධ වත්කම් රු.66,125 න් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	රු.66,125 ක වෙනසක් ඇති වීම සිදු වූ ප්‍රමාද දෝෂයකි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදි ශේෂයන් දැක්විය යුතුය.

2.4 ගණන්දීමේ නිලධාරී විසින් සිදු කළ යුතු සහතිකවීම්

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වන වගන්තියේ විධිවිධාන අනුව ගණන්දීමේ නිලධාරී විසින් පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් සහතික වීම් කළ යුතුව තිබුණත්, ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී හා ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීතාවය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනය සිදු කර ඒ අනුව පද්ධති ඵලදායී ලෙස කර ගෙන යෑමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතු බවත්, එම සමාලෝචනයන් ලිඛිතව සිදු කර එහි පිටපතක් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුව තිබුණත්, එවැනි සමාලෝචනයන් සිදු කළ බවට ප්‍රකාශ විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	සඵලදායී මූල්‍ය පාලනය සඳහා අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේදයක් පවත්වා ගැනීමට වර්ෂය ආරම්භයේ දී මු.රෙ. 135 පරිදි මූල්‍ය බලතල පවරා දී ඇත. මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව නිරන්තරයෙන් සමාලෝචනය කරනු ලබයි. ඉදිරියේ දී ලිඛිත සමාලෝචන වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරමි	2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

2.5 නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

නියැදි විගණන පරීක්ෂණවලදී නිරීක්ෂණය වූ නීති, රීති හා රෙගුලාසිවල විධිවිධානවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත විග්‍රහ කර දැක්වේ.

	නිරීක්ෂණය	වටිනාකම	අනුකූල නොවීම	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i)	ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහය	රු.			
	2004 ඔක්තෝබර් 11 දිනැති අංක 118 දරන ජාතික අයවැය වක්‍රලේඛය හා ආයතන සංග්‍රහයේ 1.6 ඡේදය	137,400	ස්ථාන මාරු වී ගිය නිලධාරීන්ගෙන් අයවිය යුතුව ඇති රු.137,400 ණය ශේෂය අදාළ ස්ථාන මාරු වී ගිය කාර්යාලයෙන් එකවර අයකර ගත යුතු වුවද පළාත් පාලන ආයතන වෙත මාරු වී ගිය නිලධාරියකුගෙන් එම ණය ශේෂය වාරික වශයෙන් අයකරනු ලබයි.	නිලධාරියා ස්ථාන මාරු වී ඇත්තේ පොලොන්නරුව මහ නගර සභාව වෙතය. ඔහු ගේ ණය මුදල ගිණුම් සාරාංශ මඟින් 309012 ගිණුමට බැර කරන ලෙස දන්වා ඇත. 2004.10.11 දිනැති අයවැය වක්‍රලේඛ 118 හි 3.2.2 මඟින් සම්පූර්ණයෙන් ගෙවිය නොහැක.	වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතුය.
(ii)	ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය මුදල් රෙගුලාසි 1646		වාහන භාර නිලධාරීන් විසින් 268(අ) වැනි පොදු ආකෘති පත්‍ර යෙහි ලියන ලද ගමන් පිළිබඳ මාසික සාරාංශයේ මුල් පිටපත ද සමග ඒ ඒ මාසයේ දෛනික ධාවන සටහන්, ස්වකීය දෙපාර්තමේන්තු	සියලුම ධාවන සටහන් සාරාංශ හා පොදු 268 (අ) ආකෘතියෙහි මුල් පිටපත් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කරන බව කාරුණිකව දන්වා සිටිමි.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතුය

ප්‍රධානයන්ගේ
මාර්ගයෙන්
විගණකාධිපති වෙත
යැවිය යුතු වුවත් ඒ
අනුව කටයුතු කර
නොතිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ දුර්වලතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ අංක 05/2008 ප්‍රකාරව පුරවැසි / සේවලාභී ප්‍රඥප්තිය හඳුන්වා දී නොතිබුණි.	පුරවැසි සේවලාභී ප්‍රඥප්තිය සකස් කර ඇත. එය විදහා දැක්වීමට කටයුතු කරමින් පවතී.	චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය

4. තිරසර සංවර්ධන අරමුණු ළඟා කර ගැනීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) තිරසර සංවර්ධන පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ වසර 2030 “න්‍යාය පත්‍රය” ප්‍රකාරව සෑම රාජ්‍ය ආයතනයක් විසින්ම කටයුතු කළ යුතුව පවතින අතර සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව විසින් තම විෂය පථය යටතට ගැනෙන කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් වූ හඳුනා ගත් ඉලක්ක හා අරමුණු පිළිබඳ විස්තර විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.	තිරසර සංවර්ධන පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ වසර 2030 “න්‍යාය පත්‍රය” ප්‍රකාරව මෙම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි අරමුණු හා ඉලක්ක හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත.	2030 න්‍යාය පත්‍රය පිළිබඳ දැනුවත් වී ඒ ප්‍රකාරව කටයුතු කර අදාළ තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) තිරසර සංවර්ධන අරමුණු, ඉලක්ක හා එම ඉලක්ක කරා ළඟා විය යුතු සන්ධිස්ථානයන් ද ඉලක්ක මත ළඟාවීම් මැන බැලීම සඳහා වන දර්ශකයන් ද හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	අදහස් දක්වා නොමැත.	2030 න්‍යාය පත්‍රය පිළිබඳ දැනුවත් වී ඒ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

5. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 613ක්වූ අතර තරාස සේවක සංඛ්‍යාව 511ක් විය. ඒ අනුව 119ක්වූ පුරප්පාඩු පිරවීමට දෙපාර්තමේන්තුව කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම පුරප්පාඩු දීපවාසන සේවාවලට අයත් බැවින් ඒ බව රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශයට දැනුම් දී ඇත. එසේම මේ වන විට ද්විතීයික මට්ටමේ පුරප්පාඩු වලින් දෙපාර්තමේන්තුගත පත්වීම් වන කාර්මික නිලධාරී පත්වීම් හා තාක්ෂණ සහායක පත්වීම් ලබා දී ඇත.	දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පුරප්පාඩු පිරවීමට කටයුතු කළ යුතුය.